

Nro. 51.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Juniusnak 26-ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é s.

A' Tisza melléki Királyi Korona Districtusnak
Controllorját, *Szernath Leopold* Urat, a' Status
eránt mutatott fok hasznos szolgálatjaira nézve,
mind két nemen lévő és ezután is leendő mara-
dékiival együtt, a' Magyar Nemesség közzé fel-
venni, 's eddig viselt nevét *Csillágh* névre által-
változtatni méltóztatott Fels. Urunk.

Német Ország.

A' Brunsvigiai uralkodó herczegnek harma-
dik szülött fia *Fridrik Wilhelm*, e' folyó hólnap-
nak 10-ikén, a' Bádeai örökös herczegnek leá-

E e e

nyát *Mária Ersebet Wilhelminat* jegyzette el jövedöbeli házas tárful magának. A' herczeg 30, a' herczeg afzszony pedig 19 esztendős. Néhai *II. Fridrik Prussziai Király*, semmi maradékja nem lévén a' *Brunsvéig Oelsi herczegnek Fridriknek*, ennek a' most meg mátkásodott herczegnek rendelte 1785 dik esztendőben azon nagy jövedelmü Sziléziai herczegséget. — A' *Bádeni örökös herczeg*, feleségével, és *Amália 's Mária leányai*val együtt, 6 kotsival *Junius 13-ik napján* indultak el *Pétersburg felé*.

A' *Német Országi Compensationak* dolga felöl illyetén jegyzett teszen a' *Londoni Morning Chronicle* nevezetü közönséges újfág levél. „ Minden *Német Országi tudósításokból* úgy veszüek észre, hogy igen sok nehézségekkel és akadályokkal van a' *Compensatió dolga* öszve köttetve. Az a' *planum*, mellyet még *I. Pál Császár* életében készített arra nézve a' *Franczia Kormányzék*, tettzése ellen van a' mostan uralkodó *Orosz Császárnak*. A' *Berlini udvar* sem kedvelli. Mindazáltal azon lesz a' *Fr. Kormányzék*, hogy se a' *Pétersburgi Császári*, sem a' *Berlini Kir. udvarokat* haragra ne gerjessze maga ellen, a' mellyek különben nagy akadályára lehetnének a' *Franczia planumnak*.

Swétzia.

Stockholmban nagy nyughatatlansággal vagnak a' *Pétersburgi Congressusnak* ki menetelére nézve. Mind a' *Dániai*, mind a' *Svéciai Királyi Felségek* tellyes hatalmat adtak *I. Sándor Orosz Császárnak* a' *Londoni Kir. udvarral* való alkudozásra. Úgy mondják, hogy tökéletességre is ment volna már az avval való békeség; de az erről támadt hir még bizonytalan. Leg bizonyosabb az,

hogy a' Pétersburgi Congressusra küldetett rendkívül való Anglus követ Lord *St. Helen*, már oda érkezett, és hogy annyival szabadosabban folyjon ott a' békefféges alkudozás, a' Finnlandiai tenger kebelében vólt Anglus flotta onnan visszament.

Hogy Anglia sem akarja a' dolgot erőltetni, abból ki tettzik, hogy a' Britanniai kikötő helyekben le árestáltatott Dánus és Orosz hajók e' most folyó hólnapnak 4 ikén mind szabadon botsátattak; hanem a' Svécia Országi hajók még most is fogva tartatnak, bizonytalan lévén a' Londoni udvar a' felől, mellyik részre legyen a' Stockholmi Kir. udvar hajlandóbb, a' békeffégre e', vagy a' háborúra?

Dánia.

A' Pétersburgi Császári udvaroknál lévő Dániai és Svéciai követeknek, egy különös conferentiában olly jelentést Gróf *Panin*, hogy mivel az Anglus kereskedő hajóknak Orosz kikötő helyekben lett le árestaltatások az Angliával való traktákkal ellenkezik: szükffégesnek itilte I. Sándor Orosz Császár azokat szabadon botsátani; de azért még is mindenkor álhatatossan meg fogja Ő Csász. Felsége a' Koppenhágai és Stockholmi Kir. udvarokkal való szövetségét tartani.

E' folyó hólnapnak 6-ikán néhány Anglus hadi tisztek a' *Koppenhágai* vám haznál a' szárazra ki menni akarván, az ott vigyázaton állott Dánus katonáknak Commendánsa, addig, míg a' városbeli Kormányozótól, *Wilhelm Würtenbergi* herczegtől arra engedelmet nem nyert, őket hajóikból ki nem botsátotta. Ez a' történet nagyon szembe ötlött, és mihelyt fel váltatott az a' tisztt, mingyárt árestomba küldetett a' nevezett herczeg parantsolattyából,

Francia Respublika.

A' Monitörnek 12-ik Juniusi darabjában, a' többi közt illy emlékezetes jegyzések olvastatnak: „Angliának új minifterjei, *úgymond*, mérsékelt és meg világosodott hatalmas Nemzethez illendő hangon szóllanak. — A' Parlamentum gyűléseiben tartani szokott beszédjeikből azt lehet ki húzni, hogy ő nékiek a' háború inségeinek végzésére tellyes szándékjok legyen. Hogyha ők szivesen akarják, bizonyossan békeség fog lenni, mivel egyedül tőlök függ. A' Spányol, Hollandus, és Frantzia két Coloniáknak nagyobb részét el foglalták az Anglusok. — Ez igen nagy haszon ő reájok nézve, de károokra szolgálna, ha úgy akarának azokkal parantsolni, hogy annál fogva Európának egy arányúsága semmivé tetetődne. Hogyha igazságossan mivelnek az Anglus minifterek, nagy ditsősségekre fog nékiek szolgálni, hogy ők szereznek e' világnak békeséget, és hogy sok ezer familiáknak el törlik szemeikről a' könnyhúllatást. — Azt vetik az Anglus új ministerium szemére, hogy a' mi foglágba esett embereinkel rosszul banik; mindazáltal azt lehet reményleni, hogy az ő sorsjaikat is meg fogják jobbitani — A' Frantzia Respublika két esztendő el forgása alatt, az Orosz, Auszriai, és Német Birodalombeli fogoly katonák számokra tünált köntőfökre 4 millio livert költött. Ennél is több summát adott a' végre, hogy nékiek alkalmas kaszarmák, ágybeliek, és egeszleges eledelek készítessenek — Egy szóval, úgy bántak velek, mint magokkal a' Fr. seregekkel. — — A' pénz keresésre, a' város körül való féttalásra, és a' friss levegőnek bé szivására is szabadtság engedődött nékiek — Továbbá, azt is szemekre vetik az új miniftereknek, hogy ők azokat a' semmire kellő Fr. emigransokat, mint p. o. *Georgest, Dürheit* s. a. t. még most is

zföldal tartják, a' kik által az ő előttök való ministerek, Fr. Országban gyilkosságot, és rablást indítottak: de azt lehet az új ministerium felől reményleni, hogy ők az illy semmire kellő emberekre a' nemzet pénzét többé nem vesztegetik. — De ha valamiképen az új ministerek is vakítani akarják Európát; ha azt hiszik, hogy addig békeféléget kötni nem lehet, míg a' két nemzet között egyik valamellyik el nem vesz, és hogyha az ő két Indiai keresményekben fel fuvalkodnak; akkor oltsan Fr. Orzágnak is, a' maga frigyeseivel egyetemben, győzedelmek által kell a' békesfégre, és bódogfágra utat készíteni.“

„Nyóltz elztendőktől fogva, két öszve szövetség által segitetett Anglia: de a' következő 10 elztendőkből harmadik szövetség nem lesz — A' *Koppenhuga* előtt esett véres tsata, a' Dániai és Svéciai szigeteknek ki pusztítása, *Nelsonnak* a' Finniai tenger öblében való sétalgatása elég tanubizonyfágai lehetnek annak, mit lehessen Angliának fel fuvalkodtságától, a' melly minden tengeri Hatalmaságoknak ellenek álhat, ezután várni — Mit mivelhet Anglia Frantzia Ország, 's ennek frigyesei ellen, öszve szövetség nélkül? ? ? Mit mivelhetnek az öszve szövetségelt fejedelmek Anglia ellen? ? ? Ezt a' két kérdélt mi meg nem fejtyük, hanem tsak ezt az egygyet jegyezzük meg. Az öszve szövetségelt Fejedelmeknek semmi kereskedések, semmi apró coloniaik nintsenek; és így keveset veszthetnek el ennekutanna — Anglia foglalt el mindent, mindennütt jelen van, fellettebb nagy á kereskedése, és így mindent el veszthet — Bódogok azok á' nemzetségek, a' mellyek minekutánna a' szerentfének leg magasabb pontyára fel léptek vólna, olly bölts Kórmányra találának, a' melly azokat a' fok hasznokat, a' hadi szerentfé változandóságának felnem áldozza.“

A mint Brüsszelből iratik, az Anglia és Frantzia Ország közt való békeséges álkudazások még félbe nem szakadtak. A Párisban lévő Csasz. Kir. követ Gróf *Kobenzl* telyes tehettsége szerént azon van, hogy utat nyithasson a' közönféges békeségre. A Frantzia Kormányzék is meg egygyezett már azon néhány feltételekben, a' melylyektől a' Pétersburgi Császári udvar el állani nem akart.

Az alsóbb forsú emberek gyermekeiknek a' revolutio alatt minden tanítás nélkül való felneveltetéseknek rossz következései most mutatták már magokat ki. Bizonyosfá lön az, hogy a' Párisban történt lopásokat olly gyermekek vitték végbe, a' kiket a' gonosz emberek el trábitottak, s rosra tanítottak — öt hólnap alatt 75. gyermekek fogattak el illyenek. —

A' Fő Conzul meg lévén arról, mint okos ember győzöttetve, hogy az ifjaknak jó neveltetések a' Státus boldogságának leg első és fő fundamentuma legyen, e' tárgyra is függesztette a' maga figyelmetességét — Nem régiben is véletlenül meg látogatta a' Párisi Prytaneumot *Cassarelli* és *Lasne* Generálifok társaságában — Az oskoia szalajában, különbkülömb kérdéseket tett a' tanulók eleibe még a' Grammatikából is. Egy tanuló gyermek az eleibe tett kérdésre meg félemelvén, az Oskolának Directorja *Champagne* így szollott mentségére: Az első Conzulnak jelenlétele tette őtet félelmessé. Epen nem, felele *Bonaparte*, bizonyossan jól fog ő az én kérdéssemre felelni, a' melly úgy is történt minekutána meg bátorodott volna az ifjú. Ekkor az első Conzul így szollott: „Azok az ifjak, a' kik tanulólaiknak végződése után innen ki mennek, jövődöbeli előmenetelekről ne szorgalmatoskodja

nak. Az alkalmatossabaknak számokra előre kész az ármádiánál a' hely, a' melly által jó hadi tisztekké tétetődnek." Azon Institutumnak belső alkotmányáról szorgalmatosan értekezett, meg parantsolta, hogy az ifjak testének erőssítésére azok a' fegyverben gyakoroltassanak, 's azok, a' kik meg különböztetik magokat, jó hivatalokba állitassanak; meg tiltotta, hogy senki a' Prytaneumból ki ne botsáttassék, ne hogy alkalmatosság adodjék nékik a' feslett életre, 's el ne vonatassanak a' szorgalmatosságtól. — Két egész óráig mulatott azon Institutumban, 's azt igirte, hogy az ifjuság tanítására szorgalmatosan fog vigyázni. — El menetelekor sok polgarok örvendettek, 's nagy meg elégedéft mutattak, hogy az ő magzatjaiknak boldogságokról, személylyellen is szorgalmatoskodik.

Olasz Ország.

A' Cisalpina Respublikának néhány tartományában nagy zenebona vólt az életnek szüksége és rendkívül való drágasága miatt. — A' Novárai lakosok azokkal az emberekkel, a' kik a' városba bé vitetni szokott eleségért a' vámot bé fzedik, igen embertelenül bántak; mellyhez képest egy Fr. osztály sereget küldött oda a' Majlandi Kormányzék, olly hagyás mellett, hogy az kettős zsoldot, és 100 ezer liverből álló contributiót vessen azon városra.

A' Párisból Rómába, 's innen vissza menő kurirok egymást érik. — A' mult Majusnak 22 ik napját követett éjjel, sok Piemonti lakosok fogattak el a' Szárdiniai Király kéresére Rómában. — Még most sem tudatik bizonyossan, mi adott a' nevezett Királyi Felségnek onnan lett hirtelenvaló elmenetelére okot és alkalmatosságot. —

E' most folyó hólnapnak 4-ikén, úgymint Ur napján igen fényes volt Róma városában a' processió, a' melly a' revolutió ideje alatt soha sem tartatott. VII. Pius Pápa szüntelen maga horta a' szentséget. — A' Helvétus Gárdisták, és önként vállalkozott nemes ifjak paradiroztak Ő Szentsége mellett. — Az előtt harmad nappal, úgymint, *Junius 2 ik* napján, 15 óráig való titkos Consistoriumot tartott Ő Szentsége a' Kardinálisokkal. — — Ezen hosszas Consistoriumnak végződése után *Ruffo és Albani* Kardinálisok Nápolyba utaztak. —

Fr. General *Murat*, a' Fő Conzul sógora, a' Pizai fürdő után, feleségével együtt vissza ment Florentzia városába, és *Junius 8-ik* napján, az ott őrizetben lévő egész Frantzia sereget meg mustálta. A' Római Status Titoknok, Kardinál *Consalvi*, *Junius 5 ik* napján Florentziába érkezvén, más nap hosszas conferentiát tartott General *Murattal* — más nap a' Rómában volt Frantzia követ polgár *Caucoult* is oda érkezett, és ő is hosszas és titkos conferentiát tartott a' nevezett Generálissal. Onnan vissza sem fog addig Rómába menni, míg a' nevezett Kardinális Párisból, a' hová Ő Szentsége által a' Frantzia Kormányzékhez küldetett, vissza nem tér.

Azok a' Nápolyi Kir. hadi seregek, a' mellyek eddig a' Máltai szigetben voltak, már Sziciliába, nevezetessen, *Messzina* városába, vissza mentek. Ezek azt beszéllették, hogy a' Máltában volt Anglus hadi néptől 2 ezer ember és sok Máltai vitézek mentek volna Egyiptomba.

A' Genuai tudósítások szerént *Majus 29.ik* napján, ottan is ki hirdettettek a' Lünevillei békeségnek tizkelyei, a' mellyeket tudniillik, az ott lévő Fr. követ polgár *Dejean*, a' Liguriai Kormányzékkel harmad nappal annakelőtte közlött vala. Ennek a' Respublikának határai egynéhány

Piemonti herczegfégekkel és környékekkel meg fognak bővitetni.

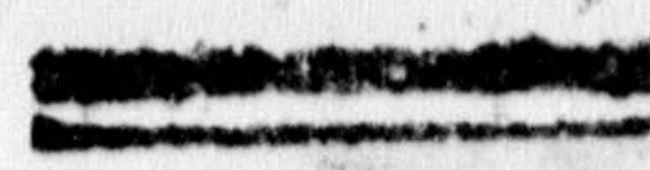
Az Ankonai kikötő hely előtt, gyakran sok Anglus hadakozó hajók láttatnak; nem régiben néhány fegyveres falupok éjjel oda bé lopódván, egy hajót onnan ki vittek; hanem észre vévén e' dolgot a' Frantziák, sebes tüzet adtak reájok, melly miatt kéntelenek voltak a' ki lopott hajót el hagyni — Az Ankonai erőtséget egészen lerontották, 's az abban talált ágyukat Turinba viték a' Frantziák.

A' 6 ik Juniusi Velentzei levelek szerént, az ott lévő Cs K. meg hatalmazott minister, Gr. *Majláth József* Ő Excellentiája, hozza kezdett a' Velentzei herczegségnek új formába való öntéséhez.

A' Verónai fő piatzon állott szabadság fáját, a' múlt Majusnak vége felé, egy éjjel, tövéből ki vágta valaki. Annak, a' ki a' tévőt ki jelenti, 100 arany igirtetett jutalomúl. Május 30-dikán újabb szabadság fája állitatott fel azon a' helyen.

A' Cisalpina Respublikának rendkívül való Commissariusza polgár *Lachini*, Junius 2 ik napján ment *Verónába*, olly véggel, hogy a' Mincioi Ofztályt, mellynek *Veróna* a' fő városa, organizálja. Ez a' Commissarius egy hirdetményt intezett a' néphez, a' mellyben azt adja tudtára, hogy ennekutánna a' Cisalpina Respublika fog az ő hazájok lenni; hogy *Verona* városa, 's annak környéke öszve kaptasoltatott a' Mincioi Ofztálylyal; és hogy az eddig való rendeletlenségek helyett olly törvények fognak következni, a' mellyek által a' régi szokások, a' szabados ismertiztelet, és a' tulajdonosságok fenn fognak tartatni, és valóságos polgári egyenlőségbe helyheztetik a' lakosokat.

A' Fels. Aultria Ház, és Frantzia Respublika

közt kötött Lünevillei békefőgnek tikkelyei, nem Majusnak 21-ik, hanem 31-ik napján hirdettek ki a' Cisalpina Respublikában. Annak hiteles máffát, Prairiálnak 3-ik (Májusnak 23-ik) napján közlőtte a' Majlandban lévő Franczia követ, polgár *Petiet* az oda való kőrmányszékkal. Az ehez küldött leveleben, a' többi közt így írt: „Kérem kigyelmeteket, ne sajnállyak ezen békefőget ezen Respublikának minden osztályaiban ki hirdettetni, hogy így semmi kétsége ne legyen a' Cisalpiniai népnek a' maga máffól valló nem függéséről ennekutánna.

Azon a' napon, az a' törvény is közönségesé tétetődött, a' melly szerént 12 osztályra osztatódott fel ez a' Respublika, mellyek következőképen neveztetnek.

N e v e i k

Az Osztályoknak, Környékek száma, Fő városoknak.

1. Agogna	5	Novarra.
2. Lario	4	Como.
3. Olona	4	Majland.
4. Serio	4	Bergamo.
5. Mella	4	Bresc' .
6. Felső Pó	4	Cremona.
7. Mincio	4	Mantua.
8. Crostolo	2	Reggio.
9. Panaro	2	Módena.
10. Alsó Pó	3	Ferrára.
11. Rhéne	4	Bologna.
12. Rubicon	6	Cezéna.

Jegyzés. Ezen 12 osztályoknak, 3 millio 657668 főre megyen a' népefsége.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi mezei gazdaságnak tökéllete.

sitéseben foglalatostkodó tudós Társaságnak Aprilis 16-ikán tartott rendkívül való gyűlésében olvastatott fel az a' Fels. Rescriptum, a' mellyel *I. Sándor Császár* ezen igen igen hasznos Institutumot meg tisztelni méltoztatott, mellynek summaja e' vala:

Uraim a' Mezei Gazdaságra ügyelő Társaságnak tagjai! Mindenkör minden hasznos és az én hiv jobbagyimnak boldogságokra tzelzó Institutumok, tárgyai lesznek az én különös figyelmetségemnek; következésképen ezen mezei Gazdaságra ügyelő szabad Társaság is bizonyos lehet az én óltalmamról. Én ennek munkáit, mind a' tárgyra, mind azoknak hasznos következéseikre nézve betsülletre méltóknak tartom, és hogy annak köz jóra való bé folyására út nyitatódjék, az Országkintstartójának meg parantsoltam, hogy ezen Társaság munkáinak ki terjesztésére, és egyéb szükséges költségeire 5000 Rubel fizetődjék elztendönként — A' mi medalliájának meg változtatását illeti, nekem úgy láttzik, hogy annak mostani tzimere, a' néhai *II. Katalin* nagy Császárnének, ezen tudós és hasznos Társaság fundalójának képe, lég illendőbb, és ezen jóvá hagyatott, 's meg erőssitetett Társaság jó indulatjához leg méltóbb leszen; következésképen szükségesnek itulem, hogy az, a' következő maradékoknak meg emlékeztetések és azon fundalónak tizteletére nézve, tovább is meg tartattassék. — Egyébaránt szives indulattal vagyok és maradok s. a. t. Sándor.

Ezen Császári Kegyelmes irásból szarmazott örömmel annyira bé tölteken ezen hasznos Társaságnak tagjai, hogy leg ottan azt végzették magok közt, hogy Ő Cs. Felségének, mindigírt gondviselését, mind a' Társaság hasznára ajánlott költségeket, alázatos irásokban meg halállyák, Ő

Császári Felségének azon kegyelmes levelét nyomtatás által közönséggé tegyék, és valamelly hasznos Kérdésnek fel tétele által azon napi gyűlést is meg ditsöittsék. Köz meg egyezésből a' következő Kérdés választatódott e' végre: *Mit lehet a' répából készített nád mézről bizonyosan és meg határozott képen tudni, és mitsoda abban meg kétséges? különösen, mellyik répa neme arra leg alkalmatossabb? mitsoda földben, és mimodon helylyen azt termesztteni? 's mitsoda móddal kellefsék abból a' nádmézet készíteni? és lehet e' azt reményleni, hogy a' répából készitetendő nádmézet oltsobban lehessen venni, mint az Amérikait?*

Annak, a' ki ezt a' fontos kérdést leg jobban meg fejt, egy 30 arany áru medallia igirtetik jutalomúl. Lehet Orosz, Frantzia és Német nyelven írni; a' meg fejtésnek ideje, 1802-ik esztendőre, Mártius első napjára van meg határozva.

A' Frantzia Fő Conzulnak I. Sándor Császárhoz küldött követje és Adjutársa, polgár *Duroc* onnan már vissza indúlt, és ezen folyó hólnap közepén Berlinen keresztül utazott. Utazásának végéről és következeségeiről senki semmit sem tud egyebet, hanem hogy General *Markow* igen tudós, és a' diplomaticába is jártas Ur, a' ki ennekelőtte is sokáig múlatott Párisban, most ismét oda küldetett Pétersburgból.

Nagy Britannia.

Londonba 36millio font riskása küldetett a' Napkeleti Indiából, mellyre annyival nagyobb szükség van Angliában, mivel a' gabonának szüksége és dragasága miatt könnyen éhel halásra juthatnának a' szegényebb forfú lakosok.

A Frantzia Admiral *Gantheaume* eskaderjének üzélére küldetett Anglus Admiralis *Garden*,

ide 's tova való haszontalan tengeri utazásai után az Anglus kikötő helyekbe vissza ment.

* *

Joannes Nep. Alber e Scholis Piis S. S. Theologiae Doctor, et in Archi-Episcopali Lyceo Colocensi S. Scripturae Professor per omnes Veteris, et Novi Testamenti libros eiusdem S. Scripturae fecit Interpretationem, atque hanc Hungariae, et Provinciarum, quae cum ea coniunctae sunt, Venerabili Clero dedicavit. — Propositum illius fuit Hungariae Praesulum illi voto servire, quo in Budensium Comitiorum suo consessu anno ab hinc undecimo totius Scripturae S. Interpretationem in praxi per omnes illius libros in suarum Dioecesium Lyceis fieri voluerunt: cum ad id tempus, biennium, quod erat Scripturae S. pro alumnis Theologiae destinatum, totum fere in solis Hermenevticae regulis percipiendis contereretur, atque ex practica S. Scripturae Interpretatione aliqua tantum illius capita delibarentur. Quae ratio, etsi non diu tenuit, et in plerisque Lyceis reducta illa prior methodus sit; uemini tamen dubium esse potest, quin talis in praxi Scripturae S. tractatio non tantum utilis, verum etiam necessaria futura sit iis quoque, qui ad priorem methodum iterum adacti sunt: quod quantumcumque praecepta Hermenevticae didicerint; ex his tamen solis, sine bono Interprete, Scripturam S. intellecturi nunquam sint. — Quare ille sic suam hanc fecit Interpretationem, ut adhibitis non tantum aliorum Interpretum Commentariis, verum etiam Sanctorum Patrum Operibus, insuper linguarum Orientalium, et antiquarum Versionum subsidiis eam exhiberet iuxta omnem Hermenevticae artem exactam, atque erutam ex Patrum intelligentia, et sensu. Procedit de capite ad caput, et de versu ad versum una continente Oratione non seiungendo Inter-

pretationem a^t textu, ponendoque semper omnia integre Scripturæ verba. Et qualiscumque difficultas, vel obscuritas se obiicit; hanc enodat, et discutit plana, et aperta explicandi ratione: explicationemque suam semper ex aliquo principio Hermenevtico demonstrat, ut nihil asserat, quod non probet. Istaque ratione illos etiam, qui sunt difficillimi, et obscurissimi Scripturæ libri in apricum deducit, illa imprimis loca diligentissime discutiendo, in quibus a Catholicis ii disconveniunt, qui aliter credunt. Sed neque etiam omittit illorum, quorum nunc ingenia adversus Revelatam Religionem pruriunt, argutiunculas ad illa Scripturæ S. loca retundere, ubi talis veritas Religionis proponitur, ad quam ipsi suis ratiunculis consurgunt. — Speciminis autem gratia, ut ex re iudicium ferri posset, non solis verbis sibi assensum quaereret; delecta quaedam Scripturæ S. loca misit ad Venerabilem Eundem Clerum per omnes Dioeceses: nec in vicem vel huius sui laboris, vel istius Eidem Clero factae a se oblationis aliud rogavit; quam ut ii, quibus placeret, se subscriberent, subscriptioneque hac testarentur se Opus ubi prodierit, accepturos, et si sufficiente numero essent, qui illud acciperent, edi posset. Nec praenumerationis pretium aliquod etiam praeve postulavit; sed cum pretium secundum philyras determinasset non ultra in Mediana charta quam cruciferos duos, in Scriptoria autem quatuor; tum primum pretium ab iis, qui opus accepturi sunt, postquam illud accepissent, voluit, ut per partes exhiberetur. — Est autem oblatio haec sic accepta a^t Praesulibus, et ab iis, qui Dioecesibus praesident, ut neminem alicubi esse intellexerit, cui non ratio istius Operis valde esset probata, et ubi non hi suas etiam dando literas Clero suo illud commendassent. — Hæc autem istius Editionis etiam per Ephemerides publicatio propterea fit, ut quoniam res ipsa demonstrasset non tantum e Clero, verum etiam e DD, Se-

cularibus esse plures, qui illud habere velint, eoque magis, quod Scriptura S. non tantum pro Clero, verum etiam pro omni Christiano sit; illi a' comparatione non excluderentur, deinde notitia illius etiam ad exteras Provincias efferetur, et cum illis quoque, siqui inde illud accipere vellent, communicandum esse libenter, ostenderetur: nec arcentur, sed potius invitantur etiam ii, qui Religione disiuncti sunt cum Scripturæ S. tractatio vel eo maxime debeat conducere, ut quaerendo ex ea veritatem, quæ non nisi una, atque simplex esse potest, in unius Veritatis gremium omnes consociemur, neve inter nos, qui in eundem Christum credere nos profiteamur, dissensiones sint, et schismata. — Impressio illius fiet Pesthini per D. Mathiam Trattner in Formato, ut vocant, Octavi maioris ea typorum, et chartae diligentia, ut nihil etiam ex hac parte ulterius desiderari possit. Addentur etiam suis locis mappæ Geographicae, et tabulæ Chronologicae, ut nihil desit, quod ad eius perfectionem, et integritatem pertinet. Totum Opus excrescet circiter ad 15 tomos: sicque intenditur, ut tomo primo prodeunte ad cundinas, quæ erunt mense Augusto istius anni, semper deinde, quotiescunque ibi erunt nundinae, singuli, aut etiam bini tomi prodeant, intraque triennium tota editio peragatur. Pretium totius Operis in charta Mediana faciet circiter 25 fl. — Cui ergo, extra illam etiam, quæ per Dioeceses fit circulationem, placuerit, istud Interpretationis S. Scripturæ Opus habere; is velit nomen suum per literas Colocam ad eius Editorem mittere cum designatione chartae Medianæ, vel Scriptoriæ. Sen suas literas non gravetur gratuitas, (Franco vulgo, dicunt) mittere, ex Hungaria ad 15 tam usque Iulii, exteri ad finem Augusti huius Anni.

Colocæ 15ta Aprilis 1801.

Primus Tomus Operis huius citra omnem dubitationem, ut in Sua ad Venerabilem Clerum Hungariæ oblatione promisit Autor, ad Nundinas Pesthinenses, quæ Mense Augusto hoc Anno futuræ sunt, prodibit. Nam tametsi ex omnibus Dioecesibus rescriptum nondum venerit, tamen tali cum approbatione, et desiderio hoc illius opus, quod in specimine exceptum est, ut, quamvis casu in hoc impeditissimum tempus incidisset propter incommoditatem molestissimi belli: tamen eo numero iam sint ii, qui se subscribendo declararunt opus accepturos, ut his solis habitis iam etiam edi illud possit.

Jelentés

A' Csász. Kir. privilegialt Himbergeri Tzitz és Katton Fabrikabeli új Társaságról.

Ez a' Társaság, az el múlt esztendőben, Decembernek 1 ső napján, a' nevezett Fabrikát magának contractus mellett meg szerezvén, a' maga költségén nemcsak folytatni, hanem meg jobbitott 's meg nagyobbított intézetjei által olly állapotba fogja azt helyheztetni, hogy az E. d. Publicum, nemcsak ezen fő városban, hanem az Auszriai Tartománybeli, és Magyar Országi nevezetesebb piatzokon is, mindenféle fain, közép-szerü, és közönséges tzittzeket 's kattonokat illendő árron szerezhethet magának. A' Bécsi, Brünni, Linzi, és Grétzi áruló Tárak ezután is azok fognak lenni, a' mellyek voltak ennekelötte. Hogyha mindazáltal más tartományokban is fognának illy áruló Tárak fel állitatni, ez is közönségesse' tétetődik annak idejében. Költ Bécsben Junius 18-ik napján 1801. eszt.